

www.merhabahaber.com
facebook.com/akademiksayfalar

Merhaba

CİLT: 17 • SAYI: 22
27 EYLÜL 2017 ÇARŞAMBA

KADEMİK

Sayfalar

Kurucusu:
Mehmet Ali UZ

Hazırlayanlar: **Serdar CEYLAN – S. Melik KAYA**
srceylan@hotmail.com - s.melikkaya@gmail.com

Vefatının **25. Yılında**

UNUTULMAYAN HOCA

YILMAZ ÖNGE

(1935 - 1992)

ÖZEL SAYISI - 2 -

Sadi BAYRAM*

**Bu kubbede hoş bir sedâ bırakan,
bir ilim ordusu yetiştiren
restoratörlerimizden
Prof. Dr. M. YILMAZ ÖNGE**

İstanbul Efendisi, çelebi, aziz dostum rahmet ve minnetle andığım Mehmet Yılmaz Önge, anne tarafından Çerkeşi - zâdelere⁽¹⁾ mensuptur. Çerkeş'de medfun Halvetiyye Şeyhi Pir - î sani Mustafa Çerkeşi'nin⁽²⁾ torunudur. Annesinin babası 1873 - 1952 yıllarında yaşamış *Mehmed Bahâeddin Efendidir*. Annesi *Ayşe Hanım, Saffet Tanman*'ın ablasıdır⁽³⁾. Ayşe Hanım, Teyzesi *Ayşe Necdet Hanım*'nin oğlu *Dr. Ahmet Kemâlettin Bey*⁽⁴⁾ ile evlenmiş, bu evlilikten ablası *Lâle Önge* ve 01.01.1935 tarihinde İstanbul Bakırköy'de *Mehmet Yılmaz Önge* doğmuştur.

M.Yılmaz Önge, babasının görevi münasebetiyle İlk ve orta tahsilini, Cumhuriyetin ilk yıllarında Vakıflar Umum Müdürlüğü mimarı, *Mimar Kemâlettin*'in inşa ettirdiği *Mimar Kemâl İlk Okulunda* yapmış, vakıf şerbetini burada içerek kendini vakıf eski eser ve abi-

delerine adamıştır. Liseyi evlerinin karşısında bulunan meşhur *Atatürk Lisesinde* okumuş, İstanbul Teknik Üniversitesinden 1959 yılında mezun olmuş, 05.01.1960 - 01.10.1961 tarihleri arasında yedek subay olarak vatanî görevini ifâ etmiştir.

03.07.1961 tarihinde *Vakıflar Genel Müdürlüğü* Abide ve Yapı İşleri Dairesine mimar olarak girmiş, 15.04.1963 - 30.11.1970 tarihleri arasında kadrosu İstanbul'da olmak üzere yine Ankara'da görev yapmış, eski eser sevgisi münasebetiyle modern mimarîyi seçmeyerek restoratör olarak çalışmayı tercih etmiş, *Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi*'nde Sanat Tarihi Öğretim üyeliği de yapan *Y.Müh. Ali Saim Ülgen* (1913 - 1963) ile çalışma imkânı bulmuş, Ali Saim Bey'in⁽⁵⁾ 08.02.1963 tarihinde ebediyete intikal etmesiyle birlikte O'nun yerini alarak *Mütehassıs Müşavir* olarak görevini sürdürmüş, bu arada Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Sanat Tarihi Bölümünde o tarihte Doç.olan Oluş Arık'ın yanında,

(1)Hakkı Duran Çankırı Sohbetleri;www.cansaati.org/topluluk/forum_posts.asp?TID=2588.

Rahmetli Önge, Önsaya Dergisi'nin kıdemli Teknik personeli, aziz arkadaşım Çankırılı Muzaffer Özkan'a "hemşehrim" diyerek ayrı bir sevgi beslerdi.

(2) *MUSTAFA ÇERKEŞİ* 1814'de vefat etmiştir.

(3) Aziz dostumuz, İstanbul Enstitüsü Başkanı *Prof. Dr. Baha Tanman*'in babasıdır. Dolayısıyla Sanat Tarihinin iki kıdemlisi olan M.Yılmaz Önge ile Baha Tanman, kuzendirlir.

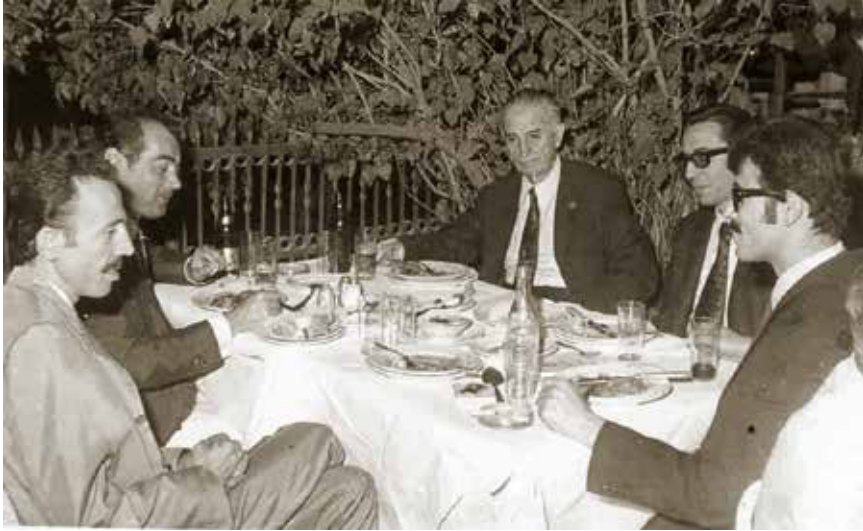
(4) *Dr.Ahmet Kemâlettin Önge*, bir süre İstanbul Şişli Eftal Hastanesi Baştabipliği görevini yapmıştır.

(5) Ali Saim Ülgen'in Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne yaptığı hizmetler sebebiyle, onunla çalışan restoratör ve mimarların katılımı ile T.Vakıflar Bankası salonunda bir anma günü tertiplemiştik. Ali Saim Bey Ülgen, *Anıtların Korunması ve Onarılması I*, Maarif basımevi, Ankara 1943, Maarif Vekâleti Antikite ve Müzeler Müdürlüğü'nün Yayınları, Seri..IV. Sayı.1

* *Sadi Bayram*, Klâsik Arkeolog olup, *Oluş Arık, Rüçhan Arık, Gönül Öney*'den Sanat Tarihi Sanat Tarihi dersleri almış, bu konularında kendini yetiştirmiş,60 yıldan beri yayın yapmaktadır. 1965-1972 tarihleri arasında Önsaya Dergisi'ni 78 sayı yayınlamış, 1973'de *Eski Eser Tescil Uzmanı* olarak Vakıflar Genel Müdürlüğüne intisap etmiş, 1976'da *Kültür Bakanlığı Yayınlar Dairesi Dergiler Şubesi Müdürü* olmuş, 1978'de *Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşiv ve Yayın Dairesi Başkan Yardımcılığına* atanmış, 1998'de *Kültür ve Tescil Dairesi Başkanlığına* getirilmiş 2002'de kendi isteği ile emekli olmuştur.

Gazeteci ve tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun evinde; Soldan sağa, İsmet Binark, Sadi Bayram, Şadi Bayramoğlu, Enver Behnan Şapolyo, ve en sağda Mim.-Müh. M. Yılmaz Önge. 1968'li yıllar.

Yüksel Caddesi ile Karanfil Sokağın kesiştiği köşe, eski Rüyyam Lokantası bahçesi. Önasya Dergisi çekirdek kadrosu : soldan sağa;Muzaffer Özkan (Teknik Sekreter), Yılmaz Önge, Enver Behnan Şapolyo, Erdoğan Tan (Yazı İşleri Müdürü), Sadi Bayram (Önasya Dergisi Sahibi).

Vakıflar Genel Müdürlüğü'ndeki işlerini aksatmadan, özveri ile doktora çalışmalarına da başlamıştır.

Doktorasının büyük bölümümü tamamlayan Dr. Yılmaz Önge, 27.02.1971 tarihinde vakıflardaki kutsal görevini kendi yetiştirdiği Orhan Tunçer'e devrederek, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

*Türk - İslâm Sanatları Tarihi Kürsüsü'ne naklen geçmiş, o tarihte, Doç olan Halûk Karamağaralı'nın asistanı olmuş, " **Anadolu Selçuklu ve Osmanlı Camilerinde Sebîl ve Şadırvanlar** " konulu doktora tezini 1972 yılında tamamlamıştır.*

"Anadolu'da XII - XIII. Yüzyıl Türk Hamamları " konulu tezi ile de 1978 yılında doçent olmuştur.

Rüyam Lokantası, Önyasya Mecmuası kadrosu : Soldan sağa; İsmail Öztürk, Şadi Bayramoğlu, Nihal Bilge, Enver Behnan Şapolyo,; karşı sırada , soldan sağa; Muzaffer Özkan, Sadi Bayram, Yılmaz Önge, İsmet Binark

M.Yılmaz Önge, Ergül Önge, Kıbrıs Arşiv Müdürü Haşim Altan'ın eşi, Kıbrıs Arşiv Müdürü Haşim Altan, adını çıkaramadığım bir bey, Prof.Dr. Semavi Eyice eski Bulvar Palas Oteli lobisinde.

O tarihte, A.Ü.İlahiyat Fakültesinde boş doçent kadrosu olmadığından, 1979'da, yeni kurulan Konya Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü'nde göreve başlamış, 1985

yılında Mühendislik - Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü Başkanlığı'na getirilmiş, 1987'de Profesör olmuştur.

Yürüttüğü pek çok lisans ve lisans üstü çalışmaları dışında, kazı

ve restorasyon çalışmalarını ihmal etmemiş, hatta daha da hızlandırmıştır.

- Selçuk Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü Başkanlığı,

- Selçuklu Araştırma Merkezi Başkanlığı, Kültür Bakanlığı

- Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Konya Kurulu Başkanlığı,

- Milletlerarası Anıtlar ve Sitler Koruma Kurulu ICOMOS üyesi,,

- Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün restorasyon konusunda

fahri danışmanı görevlerinde bulunmuştur. Prof.Dr.Halûk Karamağaralı ile birlikte Ahlat'ta kazılara

iştirak etmiş, Prof.Dr.Semavi Eyice ile Silifke Çevresi Yüzey araştırmalarında bulunmuştur. Prof.

Aptullah Kur'an'ın Anadolu Medreseleri kitabına ve rahmetli Ali Saim Ülgen'in çizdirerek, Türk Tarih Kurumu'na sattığı Mimar Sinan eserlerinin çizimleri üzerinde çalışan Aptullah Kuran'a da yardımcı olduğunu hatırlıyorum. Ankara İlahiyat Fakültesi Türk Sanatları Kürsüsünde bulunduğu sıralarda, Ahlat Kazılarında da katılan Ergül Önge ile evlenerek yuva kurmuş, bu yuvanın meyveleri olarak babası gibi restoratör olan oğlu Mustafa dünyaya gelmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

Meslektaşlarının ve kendisinden ricada bulunanların gerek restorasyon, gerek vakıf eser ve gerekse tarihi problemlerinin çözülmesine yardımcı olmuş veya olmaya " tarihçi Enver Behnan Şapolyo'nun dediği gibi bir İstanbul efendisi gibi " gayret etmiştir.

1975 Budapeşte V. Türk Sanatları Kongresi;Arka sıradan itibaren, solda Prof.Esin Atıl, Prof. Zeren Tanındı, Dr.Filiz Çağman , İlhami Bilgin, Sadi Bayram, Prof.Dr. Yılmaz Önge, ; orta sırada Hüsrev Tayla, Yusuf Durul (?),..., Prof. Dr. Aysıl Tükel Yavuz, Prof.Dr. Yıldırım Yavuz, Prof.Dr. Ömür Bakırer... görülüyor

Yıl 1967, aylardan Ocak, soğuk bir kış günüydü... Vakıflar Genel Müdürü Sayın Feramuz Berkol'u ziyarete gitmiştim. Karşılıklı sohbetimizden sonra, konu benim çıkaracağım Önasya Mecmuası'na geldi, Feramuz Bey, "bizde çalışkan ve Anadolu'yu çok gezen bir mimar arkadaş var, görüşmeni faydalı bulurum" dedi. Birkaç gün sonra, Küçük Tiyatro'nun olduğu bina, yani II. Vakıf Han'ın III. katında benim gibi genç, orta boylu, sıcak ve cana yakın bir dostla karşılaştım. Bir eski eserin önemli bir sorunu için hemen seyahate çıkması gerektiğinden sohbetimiz çok kısa sürdü.

1967 yılının Ağustos ayında bir gün öğleden sonra telefonum çaldı. Rahmetli dostum Önge; nazik ve kibar bir sesle kendisini tanıtarak, "saat 18 civarında ziyaretime geleceğini, başka bir randevum olup - olmadığını" sordu. Memnuniyetle beklediğimi söyledim. Dakik bir insan olan Yılmaz Önge, saat 18.00 de büronun zilini çalarak

(6) Sadi Bayram, "Bir Çınarın Arkasından, Yılmaz Önge Dostumuz Hakkında Kısa Anekdotlar", Prof. Dr. Yılmaz Önge Armağanı, Selçuk Üniversitesi Selçuklu Araştırmaları Merkezi, Konya 1993, s.357 - 362

V.Türk Sanatları Kongresi Orta Avrupa gezisinde Prof.Dr. Rüçhan Arık.Manisa Müzesi'nden Merzifonlu İlhami Bilgin ve Yılmaz Önge bir kafeteryada çay içerken.

Yılmaz Önge 1975 yılında Milletlerarası V. Türk Sanatları Kongresi için gittiği Budapeşte'de Merzifonlu Gül Baba Türbesi önünde.

teşrif ettiler. Fermuarlı çantasından “ *Türk Su Mimarisinden Örnekler, Anadolu'da Bilinen En Büyük Selçuklu Havuzu* “ makalesi ile resim ve planını vererek, mümkünse Önyasa Mecmuası'nda yayınlamamı rica ettiler. “*Telif ücretimizin o tarihlerde 25.Tl. olduğunu belirterek, “yazı kurulunca uygun bulunduğu anda yayınlanır”* gibi klâsik bir ifade ile cevaplandırdığımı hatırladıkça utanıyorum !..

Rahmetli dostumuz Önge, eğer boş zamanı varsa, kendini fazla yorulmuş hissederse, hemen başka bir işle dinlenmeğe çalışırdı. Eğer zihin isyan ederse, bu seferde ağaç oymacılığı yapardı⁽⁷⁾. İyi bir hakkâktı. Türk motifleri üzerinde çalışırdı. Rahmetli Ord.Prof. Dr.Ahmed Süheyl Ünver'den tezhip, süsleme, kalem işi dersleri de almıştı. Mimari ile sanat tarihini bütünleştirmiş, istisnaî kişilerden biri idi. Süheyl Hoca'yı kendine rehber edinmişti. Rehberi gibi kendisi de iyi kalpli, yardımsever, dürüst, çalışkan, vatanına, milletine gönülden bağlı, Osmanlı kültürünün bütün inceliklerine vakıf, eski İstanbul Efendisi tarzında kendisini yetiştirmiş ender ilim adamlarımızdan belki de sonucusuydu. Kedisini tanımak, yakın dostluğunu kazanmak, şahsen bizim için iftihar edilecek bir olaydı.

İstanbul Efendisi M. Yılmaz Önge, bir arkadaşını selamlarken.

Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü adına tertip ettiğimiz **Vakıf Haftaları**'nın müdavimi olan Prof.Dr.M. Yılmaz Önge, “*Bizleri bir kenara bırakın, gençlere sarılın, gençlere de bu imkânı verin ki onlarda yetişsin* “, diyebilen müstesna insanlardan biriydi.

Kendisinin müstakil kitabı olmaması dolayısıyla, rahmetli Önge'yi çok sıkıştırmıştım. Her defasında, daha hazır değilim, idarecilik beni yoruyor, bir emekli olayım, ondan sonra gelecek kitaplar, diyordu. “*Doktora ve doçentlik tezini*

(7) Hakkı Duran'ın Çankırı Araştırma Sitesi'nde bulunan yazısında; Yılmaz Önge'nin anne tarafından dedesi Çerkeşşeyhizâde Mehmet Bahaeddin Efendi'nin Mustafa Kemal Paşa'ya “ *El işim olan ve kendimin ceviz ağacını oyarak işlediğim yazı takımını da ben hediye edeceğim*” sözü merhum Önge'nin genlerden gelen bir hususunu ortaya çıkardığı anlaşılmaktadır.

yayınlayalım” dediğimde ise, ben tezlerimi yayınlayacak kadar, bilgisiz miyim, tezler ayrı bir konu, kitaplar ayrı. Ben katalog kitapları yayınlayamam, senteze giderim. Türk sanatının, mimarisinin artık kataloglara değil, sentezlere ihtiyacı var, diyordu⁽⁸⁾.

Konya Selçuk Üniversitesi'nde idarecilikten yakınıyor, “makale yazmaya fırsat kalmıyor” diyordu. Konya Kültür ve Tabiat Varlıkları Kurulu Başkanı olarak; Konya toplu taşıma, raylı sistem kendisini çok yormuş, mücadele etmiş, sorumluları mahkemeye sevk etmesine rağmen sonuç alamamanın verdiği psikolojik durum için de, kendi kendini yiyor, “Alâaddin Tepesi etrafında raylı sistemin meydana getireceği rezonansın, Alâaddin Camii'ne zarar vereceğini, Belediye ve Valiliğin duruma seyirci kaldığını” esfle belirtiyordu. Belki de vefatına sebep olan kalp krizi, bu konudan kaynaklanıyordu. Konyalılar, hiç bir zaman rahmetli Prof.Dr.M.Yılmaz Önge'nin hakkını ödeyemezler, vebal altındadırlar.

Rahmetli Önge, vefatından bir gün önce, eşi Ergül Önge'nin doktora yeterlik sınavına, Prof.Dr. Hatice Örcün Barışta, Prof.Dr.Ömür Bakırcer ile birlikte girmiş, daha sonra, Sahip Ata Fahrüddin Ali'nin türbe ve camisini aynı heyetle birlikte gezerek ilmi tartışmalara girmiş, Ramazan'da aynı gün cuma namazını edâ etmiş, asistanlarına ve meslektaşlarına 50 kişilik iftar yemeği vererek, o akşam bütün masaları dolaşarak, meslektaşlarıyla bir nev'i vedalaşmış, o akşam yatarak ertesi günü olan 28 Mart 1992 Cumartesi sabahı saat 9.00'da ebediyete intikal etmiştir. Ruh

Doç.Dr.Yılmaz Önge, Prof.Dr. Halûk Karamağaralı ile 6-7 Mayıs 1982 tarafımdan Vakıflar Genel Müdürlüğü adına düzenlenen Restorasyon Semineri esnasında T.Vakıflar Bankası önünde.

şad olsun !... O'nun gibi bir insan, Vakıflar Genel Müdürlüğüne, Türk Sanatı ile uğraşan müesseselere hiç bir zaman gelmeyecek, bıraktığı boşluk, hiç bir zaman doldurulmayacaktır. Bize kalan bu bâki kubbede hoş bir sedâ ile Türk sanatının çeşitli konularına ait yüzlerce makedir. Tek oğlu, oda Mustafa Önge de restoratör mimar oldu. Çankaya Üniversitesi'nde Yard. Doç.Dr. olarak rahmet ve minnetle andığımız babasının izinde yürüyor...

Yüksek Mühendis - Mimar, Prof.Dr.M.Yılmaz Önge'nin Başkanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü Mühassıs Müşaviri olarak hizmet görürken fiilen restorasyonlarına katıldığı,projelerine katkıda bulunduğu vakıf abide ve eski eserden, Vakıflar Genel Müdürlüğü Abide Arşivi'nden tespit edebildiğimiz, bizim rahmetliden duyduğumuz kadarıyla, üzerine emek verdiği eserlerin listesi aşağıdadır. Söz konusu eserleri ya bizzat, ya da rah-

(8) Doktora tezi için o zamanki Türk Tarih Kurumu Başkanı rahmetle andığım Prof.Dr. Neşet Çağatay'a ricada bulundum, kontrollerini de üstlendim. Ebediyete intikalinden sonra yayımlandı Doçentlik tezini de ben deniz Vakıflarda yayımladım

Prof. Dr. M. Yılmaz Önge, Vakıf haftasında bir panelde konuşurken, kıdemine, bilgi ve görgüsüne, çeşitli olumsuzluklara rağmen eski eser heyecanını, sevgisini hiç kaybetmemiştir..

metli *Erol Yurdakul*, rahmetli restoratör *Ruhi Aydın*, rahmetli *Mehmet Oflaz*, *Yusuf Erdoğan*, *Celâl Babacan*, *Nazım Arpacı*, *Ahmet Çelik*, *Mehmet Ölçer*, *Muzaffer Erdoğan*, eliyle yürütmüştür. Proje Bürosu başında şimdi Prof. Dr. olan dostumuz *Orhan Cezmi Tunçer*, *Mimar Filiz Aydın - Oğuz*, *Mimar (Doç. Dr.) Emre Madran*, *Mimar Ömer Özbek*, rahmetli Sanat Tarihçi *Erol Yurdakul*, desinatör *Tuna Kaynak* bulunuyordu. Ayrıca *Güler Bilecen*, Arşiv ve Sanat Tarihi konularında desteklerini hiçbir zaman esirgememiştir. Yılmaz Önge, Bir orkestra şefi gibi hareket etmiş, sık sık seyahatlerle de restorasyonları bizzat mahallinde kontrol etmiştir.

Üzerinde fiilen çalıştığı, **gerçek proje, ilmî katkı, restorasyon, gerekse kısmî onarımı yapılan vakıf abide ve eski eserler listesi:**

Afyon, İshaklı Kervansarayı,
Afyon - Bolvadin, Burmalı Minare,
Afyon - Bolvadin, Sinan Paşa

Camiî,

Amasya, Bedesteni (Rahmetli Restoratör, Sanat Tarihçi Erol Yurdakul ile birlikte)

Amasya, Pirlar Türbesi,
Amasya, Bayezıd Paşa Camiî,
Amasya, Sultan II. Bayezıd Külliyesi (İmâret ve Medrese onarımı),

Amasya, Çilehane,
Amasya Mehmed Paşa Camiî,
Amasya Tokmakçı Hamamı,
Ankara Sulu Han (Erol Yurdakul ile birlikte)

Ankara - Ayaş, Killik Camiî,
Antalya, Balı Bey Camiî,
Antalya - Alanya, Akşebe Sultan Camiî,

Antalya - Alanya şarapsa Han,
Antalya - Elmalı, Ömer paşa Camiî,

Antalya Elmalı - Tekke, Abdal Musa Külliyesi (restoratör Yusuf ...),

Eskişehir, Kurşunlu Kervansarayı,

Eskişehir - Seyyitgazi Külliyesi,
Erzurum, Rüstem Paşa Bedesteni (Proje + Onarım)

Erzurum Ulu Camiî,
Isparta Dalboyun Hamamı, (?)
Kırşehir, Ahî Evran Külliyesi (Erol Yurdakul İle birlikte),

Karaman Hafsa Sultan Medresesi,

Karaman İbrahim Bey İmâreti,
Karaman Pir Ahmed Bey Camiî (Kazı+Onarım),

Karaman Yollarbaşı (İlstra) Ulu Camiî,

Karaman, Maderî Mevlâna Camiî Medresesi (Mevlevîhâne - Müşterek Proje+ Onarım),

Karaman Alâattin Ali Bey Türbesi,

Karaman, Ermenek Ulu Camiî,
Karaman - Ermenek, Tol Medrese (Proje+Onarım),

Karaman - Ermenek, Sipas Camiî (Proje+Onarım),

Karaman - Ermenek, Meydan Camii,

Kayseri, Külük Camii (Erol Yurdakul ile birlikte)

Kayseri, Hunat Hamamı (Erol Yurdakul ile birlikte)

Kayseri, Sahabiye,

Kayseri, Lâle Camii,

Konya, Alâeddin Camii,

Konya, Beyhekim Mescidi,

Konya, Hasbey Dar'ül - Huffazı,

Konya, Mevlâna Selsebili,

Konya - Meram Hamamı,

Konya - Ilgın, Lala Mustafa Paşa Külliyesi,

Konya - Akşehir, Seyyid Mahmud Hayranî Türbesi,

Konya - Doğanhisar Deşdiğin Camii,

Konya - Akşehir, Taş Medrese (Türbeli kısım),

Konya - Karapınar, Selimiye Külliyesi (Kazı ve komple proje Selçuk Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Döner sermaye adına),

Konya Mahkeme Hamamı,

Konya Dokuzun Han (Proje Başkanlığı, daha sonra Prof.Dr. Haşim Karpuz tarafından devam edilmiştir.),

Konya - Beyşehir Eşrefoğlu Camii,

Konya - Seydişehir, Seyyid Harun Velî Hamamı,

Konya - Ereğli, Şifa (Rüstem Paşa) Hamamı,

Malatya Ulu Camii,

Mersin - Anamur, Mamuriye Kalesi Yanındaki Hamam,

Sivas, Gökmedrese,

Sivas, Güdükminare (Proje+Onarım),

Sivas, Keykâvus Dnar'üşşifası, (Onarım),

Tokat Ulu Camii,

Tokat Takvacılar Camii,

Tokat Ali Paşa Hamamı,

Tokat Niksar Ulu Camii,

İzmit, İGDAŞ Camii, yeniden düzenlen mihrap ve minber projesi.

İstanbul Efendisi M. Yılmaz Önge, bir arkadaşını selamlarken.

Kahire Türk Sanatları Kongresi'nde otel önünde Prof.Dr. Oluş Arık ve Doç.Dr. Yılmaz Önge sohbet ederken.

PROF. DR. M. YILMAZ ÖNGE'NİN ARDINDAN

Konya Gazi Lisesi'nin arkasında, Çocuk Esirgeme Kurumu'ndan kiralanmış Selçuk Üniversitesi Mimarlık Bölümü binasında 1985 Yılı Eylül ayı sonlarına doğru üniversite hayatımın başladığı ilk günü hatırlıyorum. Üst kattaki resim salonunda, o güne kadar hayatımda gördüğüm en büyük sınıfta, on - on beş kişi kadaydık. Üniversite nedir? Nasıl bir eğitimi vardır? Bu okulda bizi neler bekliyor? Kendi kendimize bu tür soruları sorarken beyaz saçlı beyaz bıyıklı bir hoca içeri girdi ve bize mimarlık hakkında bir şeyler anlatmaya başladı. Onun bölüm başkanımız olduğunu sonradan öğrendik. Bölüm başkanımız Prof. Dr. M.Yılmaz Önge okula yeni gelen öğrencilerine öğütler veriyordu. Oldukça disiplinli olduğu anlaşılan bu hocanın en çok aklımda kalan sözü her konuda çok sabırlı olmamızı istemesiydi. O gün bu sözü çok iyi anlayamamıştım, ama yaklaşık bir hafta sonra aniden bastırılan dersler, ödevler ve, geceler boyunca süren çalışmalarımızın sonuçta hatalarla dolu olduğunu gösteren hoca tashihleri Yılmaz Hoca'nın ne demek istediğini bize çok iyi anlatmıştı. O gün üniversite hayatımın deva-

mında bu hocanın etkisini ve onun çevresindeki herkes gibi benim için de unutulmaz olacağını hiç bilemezdim.

Kendini o kadar saklayan, mütevazı bir kişiydi ki bölüm başkanı ve mimarlık tarihi dersleri hocası olmasının dışında, dünya çapında bir bilim adamı olduğu gerçeğini yüksek lisans eğitimine başladığımda anlamadım. Yüksek lisans ve asistanlık günlerimin başında insanları eğitmek, bilim adamı etiği, bilim için fedakarlıkta bulunmak, bir grubun örnek büyüğü olmak, insanlara insanca davranmak konusunda karşılaşabileceğim en iyi örnekti. Bölümdeki hemen hemen herkesin danışmanlığını yürütüyordu. Eline araştırma konumuzla ilgili bir satır yazı veya kendine ait değerli bir kitap ne olursa telefon açıp yanına çağırarak değil odamıza gelerek onu bize ulaştırırdı. Bölüm başkanlığındaki odasında bulunan kütüphanesi ve slayt arşivi bütün bölüme açıktı. İsteyen gidip araştırmasını yapar, fotokopisini çektirir ve sonra yerine koyar veya kaynağı ödünç isterdi. Bilgiyi paylaşmak konusunda hiçbir kıskançlığı olmamıştır. Alanındaki her konu hakkında yayınlanmamış ve hiçbir yerde okuyamayacağı-

mız ince detaylar verir, mesleğimizi daha çok sevmemizi sağlardı. Bazen kütüphanesinde yeni tarihli bir kitabın içindeki bilgileri hocanın dersinde dinlediğimi hatırlayınca bu kadar yoğunluğu arasında bütün bu bilgilere nasıl ulaştığına ve yenilikleri nasıl takip ettiğine şaşırırdım.

Hoca aynı zamanda mükemmel bir uygulamacıydı. Türkiye'nin her köşesinden restorasyonla ilgili problemi olan mimarlar danışmak için hocaya başvururlardı. Türkiye'deki pek çok tarihi eser hakkında bilgisi ve eşsiz bir arşivi vardı. Bazen orijinal sandığım yapı detaylarının onun tasarımıyla restore edilmiş olduğunu duyduğumda kendime gülerdim. Alanındaki engin bilgisi, yaptığı sayısız restorasyonları, seyahatname niteliğindeki gezi notları, basılmaya hazır kitap metinleri, ders notları, iyi bir ahşap ustası olması bir insan hayatının her anını dolu dolu geçirmiş ve oya gibi işlenmiş olmasıyla açıklanabilir belki.

Hoca her zaman acelesi olan, kafası meşgul, karşılaştığında kısaca selam verip yürüyen veya acele acele bir şeyler söyleyip yoluna devam eden ciddi bir insandı. En mutlu anlarının arazide araştırma yaparken ve meslekle ilgili incelikleri anlatırken yaşadığını görmek hiç zor değildi. Bilmukabele, saygılar efendim gibi incelikli kelimeler onun en sık kullandığı sözlereydi. Hiçbir zaman çalışmaktan ödün vermemiş ve bizim

yavaş çalışmamıza hep kızmıştır. En büyük hayali mimarlık bölümü öğretim elemanlarının yükselmesi ve gelecekte birlikte bilimsel çalışmalar yapmaktı.

Kendisine bir sempozyum, seminer veya konferans davetiyesi geldiğinde istisnasız bütün bölüme haber verir ve herkesin o toplantıya bildiri göndermesini veya en kötü ihtimalle toplantıya katılmasını isterdi. Böyle bir faaliyete katılmak isteyen arkadaşımıza elinden gelen kolaylığı sağlar, gittiği yerdeki arkadaşlarının (ki hepsi Türkiye'de kendi alanlarında en iyilerdendir) ad ve iş adreslerini vererek onlarla görüşmemizi önerir. bize referans olurdu. Gerçekten de her gittiğimiz yerde hocanın referansları bize araştırmalarımız için gerekli her türlü yardımı yapmışlardır. Çevresindeki insanlarla sadece meslek, iş arkadaşlığı değil, aynı zamanda kopmaz bir gönül bağı oluşturduğu için onun adının geçtiği her yerde bir saygı ve vefa duygusu karşınıza çıkmıştır. Ölümünden sonra da bu böyle olmuştur.

Yoğunluğu sebebiyle giremediği derslerine giren arkadaşlarımıza ders ücretini verecek kadar insan hakkına önem verirdi. Ücret veremediyse yemeğe çıkarır ve gönlümüzü alırdı. Araba kullanmazdı. Bir gün Konya merkezine yaklaşık otuz beş km. uzaklıktaki Dokuzun Hanı'na bizi götürebilir misin? Diye sordu. Hoca ile bir eseri inceleme fırsatı çıktığı için sevinçle kabul ettim. Yola çıkarken

eğer arabaya benzin almazsa gitmek istemediğini söyledi. Onu rahatlatmak için benzin aldık. Handa araştırmaları yaptıktan sonra dönüşte iyi bir lokantada gitmek istediğini söyledi. Öğle yemeği yemediğini bildiğimiz için itiraz ettik. Arabaya benzin almak yetmemişti onun için, bize ısmarladığı öğle yemeğinden sonra birlikte okula döndük.

İncelikleri ve her ramazanda ailelerimizle birlikte yirmi altı kişilik bölüme iftar yemeği vermesi bu davranışın bir bölüm başkanı geleneği olduğunu sanmamızı sağlamıştı. Oysa gönül almak, yemek daveti vermek para ve zenginlikle ilgili olmayan bir meziyetti. Ölümünden bir gün önce yaşadığı gün sanki yaşamının bir özeti ve bir veda günüydü. Gündüz eşi Ergül Önge Hanımın ve Emine Karpuz Hanımın yeterlilik jürisi yapıldı, jüriye gelen hocalarla birlikte Konya'daki bazı eserlerde incelemeler yapıldı. Her yıl olduğu gibi o gece çok güzel bir iftar yemeği düzenlemişti. Yemekte hepimizle ve yedisinden yetmişine ailelerimizle tek tek konuşup ilgilenmiş, bizi bir araya getirmişti. Ailelerimizle, bizlerle bir arada olmak, bizi toplamak onu her zaman çok mutlu etmiştir. Bir gece önce o kadar güler yüzlü, canlı, hareketli ve sağlıklı görünüyordu ki ertesi gün kötü haberi alınca inanamadık.. O gece, yaşadığımız her an gibi değerini ve sonrasını bilemediğimiz bir geceydi.

Konyalıların onu “İyi bir

adam ama çok tarihi eserci” kelimeleriyle tanımlamaları, yaptığı hizmetlerin ve tarihi koruma kavramının Konya’da fazla anlamadığı ortaya koymaktadır. Bir bilim adamını yıpratıcı idarecilik, kurul görevleri, bu görevleri gerçekleştirirken doğruyu savunup anlamamak ve yorgunluk zamansız ölümünü hazırlayan nedenlerden olabilir. Hocamız elli yedi yaş gibi genç ve en verimli yaşında, derin bir acı vererek aramızdan ayrıldı. Onun yaşamını verdiği üniversite ve özellikle mimarlık bölümü öksüz kalmış bir çocuk gibi gerçek babasını kaybetmenin acısını ve eksikliğini yıllar geçtikçe daha çok anladı. Bölüm olarak danışmanımızı kaybetmek, akademik yükselme problemleri yaşamak, yurttan veya dünyada yapılan mesleki toplantı ve gelişmeler konusundaki desteğimizi kaybetmek, bir toparlanma problemi yaşamamıza sebep oldu. Bu acıların yanı sıra hoca bize akademik ve özel hayatımızda asla unutamayacağımız güzellikte dersler verdi. Ölümünün üstünden yıllar geçmesine rağmen halen sözü geçince hoş anılar, sevgi ve saygı ile anılmaktadır. Bizleri ailesi olarak gören Prof. Dr.M.Yılmaz Önge Hoca gibi bir insanla karşılaşmış olma şansını ona layık olabilmek yükümlülüğünü getirmektedir. Bu zor ve tatlı yükümlülükle yüzleşmenin bile bize her zaman yol göstereceğine inanıyorum.

Kalbimizdeki büyük hatırasına en derin saygılarımla.

PROF. DR. YILMAZ ÖNGE'NİN ARDINDAN

Doç. Dr. M.
Emin BAŞAR

Rahmetli hocam Yılmaz Önge ile tanışmamız 1985'in sonlarında mimarlık bölümüne asistan olarak girdiğim yıllara rastlar. 1986 da bölüm başkanımız olarak göreve başladı ve bu görevini vefatına kadar sürdürdü. Asistanlığımın ilk yılında mimarlıkta yüksek lisansa başladım ve anabilim dalım Restorasyon olduğu için tez danışmanım Yılmaz Önge olmuştu. Önceleri benden kaynaklanan bazı sebeplerle kısa bir süre anlaşmazlığımız olmasına rağmen sonradan baba oğul gibi, saygı ve sevgiye dayanan bir birlikteliğimiz oldu ve sonuna kadar da bu durum artarak devam etti.

Mimarlık tarihi ve restorasyon alanında hem teorik hem de pratik uygulamalarda ülkemizde sayılı birkaç bilim adamından bir tanesi idi. Bu nedenle mimarlık bölümü için büyük bir şanstı. Bölümde kendi alanı dışında yüksek lisans ve doktora yapan arkadaşların birinci başvuru adresi Yılmaz Önge hocamızdı. Herhangi bir konuda araştırma yapacağımız zaman öncelikle Yılmaz Hocanın bölümdeki kütüphanesine başvurur, bulamazsak evindeki özel kütüphaneden yararlanırdık. Merkez kütüphanede bulamadığımız pek çok kaynağı hocadan temin ederdik. Herhangi bir konuda araştırma yapacağımız zaman Yılmaz Hoca

ile görüşürdük. O bize araştırma yaptığımız konuyla ilgili olarak tüm dokümanları söyler, bulamadığımız kaynakları akıl defterine kaydeder ertesi gün ne kadar kitap ve dergi varsa, fazlalığına ve ağırlığına bakmadan çantasına doldurur, bize verir ve bu işi de severek yapardı.

Yapmış olduğu uygulamalarda çok titiz davranırdı. Bunun için ekip olarak yapılan her işin içinde kendisi de yer alır ve diğer çalışanlardan daha fazla mesai harcardı. Kendisinin yapmadığı bir işi başkasından istemezdi. Bölüm başkanı olduğu dönemde bir asistandan bir görev istediği zaman rica eder, emretmezdi. Bu davranışının sonucu olarak ta mimarlıktaki tüm öğretim elemanları elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışırdı.

Konya-Karapınar Sultan Selim Külliyesi'nin kazı, rölöve ve restorasyon projelerini döner sermaye aracılığı ile alıp, Yılmaz Hocanın başkanlığında Restorasyon ve Mimarlık Tarihi anabilim dalındaki arkadaşlarla bazen ayda 2 hafta Karapınar'da kalarak çalışmaya başladık. Rölöve alırken sıra caminin minarelerine gelmişti minareci olduğum için plan ve kesit ölçülerini ben aldım. Görünüşte şerefe altı mukarnaslarını ölçebilecek araç bulamadık. Onun için buranın ölçülerini fotoğraflarla çıkarmaya

Selçuklu Dokuzun Hanı, soldan sağa Nihal Tırpan, Esin Atıl, Yılmaz Önge ve Haşim Karpuz.

karar verdik. Ama Yılmaz Hoca ölçülerinin birebir üzerinden alınmasını istedi. Hiç kimseden bir öneri gelmeyince kendi almayaya karar verdi. Bunun için bir ip bulduk ve bu ipi hocanın koltuk altlarından geçirerek şerefeden aşağıya sarkıttık ipin diğer ucunu ise minarenin petek kısmına doladık. Yılmaz Hoca yarım saat boyunca ipte asılı bir vaziyette mukarnasların ölçülerini aldı ve sonra hocayı yukarıya çektik. Hoca bu olayların yaşandığı dönemde kalbinden rahatsızdı ve doktorların bunun gibi olayları kendisine yasaklamışlardı. Yine de mesleğine duyduğu sevgiden ölme pahasına mukarnasın ölçüsünü almıştı. Biliyordum ki eğer bizim dediğimiz şekilde mukarnası ölçerek rölövesini çıkarsaydı kesinlikle içine sinmeyecekti.

Mesleki açıdan hoca bir zirveydi. Aynı zamanda insani açıdan da sevgi dolu, hoşgörülü, cömert, kibar bir kişiliğe sahip, eski bir İstanbul beyefendisiydi. Bu hasletlerine ait olumlu hatıraları Hoca ile diyaloga giren her insandan duyabiliyorduk. Bu insanlara “Hoca nasıl biri” diye sorduğu-

muzda hemen hemen hepsi anlaşılmışçasına “Tam bir İstanbul Beyefendisi” diyorlardı. Cömertliği ile ilgili bir anımda;

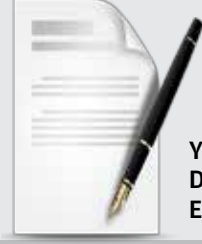
Yılmaz Hoca ile beraber bir proje çalışmasında kendisi tasarımları yapıyor çizimlerini ise ben yapıyordum. Yapılan proje problemleri olduğu için yüklü bir şekilde para almış ve bana da bu paranın üçte birini bir zarf içinde vermişti. Bana verilen ücretin çok fazla olduğunu kendisine söylediğim zaman kendisini paraya ihtiyacı olmadığını onun için almamı söylemişti.

1986 yılından 1993 yılına kadar Yılmaz Hocanın asistanlığını yaptım. Bu yıllar en güzel ve en verimli yıllarımdı. Yukarıda anlatılanlar yaşadıklarımın çok az bir bölümünü oluşturmaktadır. Buna benzer pek çok anı içimizde ve her zaman tazeliğini korumaktadır.

Yılmaz Önge Hocanın en verimli olduğu bir dönemde vefatı, bizler ve mimarlık bölümü için büyük bir kayıp olmuş, onun boşaltmış olduğu yer hala doldurulamamıştır.

Ruhun şad olsun.

PROF.DR. YILMAZ ÖNGE’NİN ARDINDAN...

Yrd.Doç.
Dr. Bahtiyar
EROĞLU

O 1.12.1986 tarihinde S.Ü. Müh.-Mim. Fak. Mimarlık Bölümü Mimarlık Tarihi Anabilim Dalı’nda Araştırma Görevlisi olarak göreve başladığımda Bölüm başkanımız olan Yılmaz hocam beni kalpten bir samimiyetle karşıladı. Aramıza hoş geldin diyerek yakın bir ilgi gösterdi. O günden sonra bütün lisans derslerinde beraber olmaya başladık. Diğer asistan arkadaşlarla birlikte hocamın o güzel derslerini takip ederdik. Hocamın Yüksek Lisans ve Doktora dersleri bir başka zevkti. Bazen dersi birebir yapardık. Kesinlikle dersin bir dakikasını boşa geçirmeyiz, son saniyesine kadar bizlere daha fazla ne öğretebilirimin gayreti ve zevki içerisindeydi. Ders anında bize sorduğu sorulara doğru yanıtlar aldığında bizleri onore eder, sırtımızı sıvazlayarak, bizleri çalışmaya ve öğrenmeye teşvik ederdi.

Osmanlı dönemi kütüphane yapıları konusundaki bilimsel eksikliği bildiği için benim bu alanda çalışma yapmamı önerdi. Akademik çalışmalarım sırasında Topkapı Sarayı, Ayasofya ve Süleymaniye kütüphanelerine gittiğimde rahmetli hocamın ismiyle bütün kapılar açılıyor, orada bulunan sorumlu kişiler zamanları varsa kendileri, yoksa

birilerini görevlendirerek araştırmalarımı yardımcı oluyordular. Tüm arkadaşlarımızın akademik çalışmaları sırasında bizlerden daha fazla emek sarfederek, çalışmalarımızda bizlere ışık oluyordu. Bilimsel sempozyumlara, toplantılara makale, bildiri hazırlayarak katılmamız konusunda devamlı olarak teşvik ederdi. Bunlardan bir tanesinde Kütüphaneler Haftası kutlamalarında benim “Osmanlı Kütüphaneleri Mimarisi” konusunda konuşmacı olarak katılmamı istedi. Bende hocamın önerisine uygun biçimde bir sunum hazırladım ama ilk olarak bir topluluk karşına çıkacağım için çok heyecanlıydım. Hocam benim çok heyecanlı olduğumu görünce yanıma geleerek; Bahtiyarcığım, bu konuyu senden daha iyi bilen kimse yok. Heyecanlanmana gerek yok, diyerek beni sakinleştirdi.

1990 yılında Restorasyon ve Mimarlık Tarihi’nde görevli arkadaşlarla beraber Konya/Karapınar Sultan Selim Külliyesi’nin rölöve ve restorasyonunu hocamın başkanlığında üstlenmiştik. Haftada bir yapılan çalışmaları denetlemek için geldiğinde beraberce yemeğe giderdik. Kendisi rahatsız olduğu için yemeklerinin az olmasını söylerdi. Bende espiyi olsun diye; hocam gelsin

bir yiyen bulunur elbette, derdim. Hemen sırtımızı okşayarak; unutuyorum Bahtiyarcığım, der ve yemek geldiğinde bizlerin tabaklarına taksim ederdi.

O dönemlerde fakültemiz şehir merkezinde Zindankale'deydi. Hocamla beraber haftada bir kez Fen-Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'ne derse gelirdik. Otobüse bindiğimiz zaman bileti kesinlikle bize attırmaz kendisine saygısızlık gibi addederdi. Yine derse geldiğimiz bir seferinde elinde her zaman olduğu gibi içerisinde kitaplar, ders notları gibi dokümanların bulunduğu o ağır çantasını rahatsız olmasına rağmen taşıyordu. Hocam çantanızı verin ben taşıyayım dememe rağmen vermek istemedi ama ben daha fazla dayanamayarak elinden çantasını aldım. Üçyüz metrelik bir mesafede dört-beş kez ağır olup olmadığını sorarak üzüntüsünü dile getiriyordu. Çok kibar, nazik bir İstanbul beyefendisiydi. Hani bir tabir vardır, asistan hocasının çantasını taşıyarak hoca olur diye, o bunun tam tersini yapardı. Sık sık çocuklar şu idari işleri ban vermese de sizleri yetiştirmek için daha fazla zaman ayırsam derdi. Bizlerin akademik ilerlememizi aksatmayıp iyi birer araştırmacı olmamızı arzu ederdi.

1991 senesinde her sene yaptığı gibi bölüm öğretim elemanlarına iftar yemeği vermek için beni görevlendirmişti. Meram son durakta yemeği organize ettik. O gün benim ve İsmail Aytac'ın doktora yeterlik imtihanı vardı. Çocuk esirgeme kurumu-

nun önündeki Fen Bilimleri Enstitüsü'nün önünde arabasında bekliyorduk. Yine o ağır çantası ile yavaş yavaş Yılmaz Hoca geliyordu. Hemen abradan indik ve hocamızın yanına gittik. Çok halsiz görünüyordu. Çantasını almak için teşebbüs ettik ama o her zaman gibi bize çantasını vermedi. Biraz bekledikten sonra, Prof. Dr. Yılmaz ÖNGE, Prof. Dr. Ömür BAKIRER, Prof. Dr. Örcün BARIŞTA'dan oluşan yeterlilik jürisi önüne çıktık ve imtihanı tamamladık. Daha sonra Yılmaz hoca evrakların eksik kalmaması için Prof. Dr. Haşim KARPUZ hocayı çağırarak evrakları kontrol etmesini rica etti. Sanki eksik evrak kalırsa bir daha tamamlanamayacağını düşünüyor gibiydi. Benim için bu sevinçli olaydan sonra akşamki iftar yemeğine tüm bölüm öğretim elemanları aileleri ile birlikte katıldılar. O akşam herkesin masasını teker teker dolaşarak hal ve hatırlarını sordu. Sanki bir vedalaşma gibiydi. Yemek sonrasında kapının önünde durmuş, hala bugünkü gibi gözümün önünde, görevini tamamlayarak bizlerle vedalaşıyordu. Ertesi gün saat 10 sularında bir telefonla Yılmaz Hoca'mızın vefat haberini büyük bir teessürle öğrendik. İlk anda inanamadık ama hak vaki olmuştu. Hocamız Hakk'ın rahmetine kavuşmuştu. Bilim dünyası bir değerini kaybetmişti. Bilge kişiliği, akademik geçmişiyile, nezaketi, hoşgörüsüyle tam anlamıyla bir İstanbul beyefendisiydi. Ruhun şad olsun. Seni asla unutmayacağız.